

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/118/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1611209259
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1611209259.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave vo veci starostlivosti o maloletú, teraz plnoletú V. L., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako matka, zastúpenú matkou a v čase maloletosti zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov: matka - K. L. X.Š. L., nar. X.X.XXXX, št. prísl. SR, bytom U. N. Č.. XXXX, otec - K. L., nar. XX.X.XXXX, št. prísl. SR, bytom I. G.. Č.. XXX, V., Č. C., o návrhu na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Malacky, č.k. 8P 243/2011-179 zo dňa 10. apríla 2014, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 10. apríla 2014, č.k. 8P 243/2011-179, v spojení s opravným uznesením zo dňa 21. augusta 2014, č.k. 8P 243/2011-215 z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Malacky rozsudkom č.k. 8P 243/2011-179 zo dňa 10. apríla 2014 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú a teraz plnoletú V. L., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 85,- eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne od 1.10.2011 a zročné výživné za obdobie od 1.10.2011 do 31.3.2014 v sume 2.250,- eur uložil otcovi zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd vo výroku uviedol, že týmto rozhodnutím sa mení rozsudok Okresného súdu Malacky, č.k. 8P 11/2008-313 zo dňa 26.1.2010 vo výroku o výživnom.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že návrhom podaným dňa 7.10.2011 matka žiadala zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na maloletú V. zo sumy 85,- eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne z dôvodu, že potreby maloletej sa od poslednej úpravy výživného zvýšili a nastala zmena pomerov v dôsledku vyššieho veku maloletej. Dňa 22.10.2011 V. dosiahla plnoletosť a pripojila sa k návrhu matky na pojednávaní dňa 28.6.2012, aj k zvýšeniu výživného tak, ako žiadala matka v podanom návrhu. Otec s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil, pretože nie je schopný pre jeho nepriaznivú sociálnu situáciu výživné platiť, je nezamestnaný od 28.2.2012 bez nároku na dávky v nezamestnanosti a stará sa o chorú manželku. Pôvodne pracoval ako elektrikár u R. V., podnikateľa s obchodným menom X. X., s miestom podnikania V. a jeho priemerný príjem od septembra 2009 do augusta 2010 bol vo výške 8.937,92 Kč mesačne. Otec žije v jednoizbovom byte v spoločnej domácnosti so svojou manželkou, mesačné výdavky na bývanie majú vo výške 8.000,- Kč v letnom období a v zimnom období 10.000,- Kč vrátane energií. Nie je vlastníkom nehnuteľnosti a ani hnuiteľných vecí vo vyššej hodnote, jeho zdravotný stav je dobrý, je v produktívnom veku 42 rokov. Otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť okrem plnoletej V. a skončila mu vyživovacia povinnosť k plnoletému N. v roku 2011. Výživné na plnoletú V. neplatil, na základe trestného rozkazu 2T 57/2013 doplatil dlžné výživné za obdobie od 23.4.2009 do 20.5.2011 v sume 4.321,- eur. Manželka otca plnoletej V., F. L. pracovala v spoločnosti Kaufland Česká republika, v.o.s., s mesačným príjmom 11.786,- Kč netto a v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 20.2.2009 bola od 21.2.2009 do 22.2.2011 práceneschopná a v dôsledku pracovného úrazu ukončila pracovný pomer ku dňu 31.5.2011 v tejto spoločnosti a voči zamestnávateľovi si uplatnila nárok na náhradu škody.

Okresný súd v Kolíne jej priznal náhradu škody v dôsledku pracovného úrazu a bola jej vyplatená suma 429.600,- Kč. Matka plnoletej V. je vydatá od decembra 2013, skončila jej vyživovacia povinnosť k plnoletému N. v roku 2011 a má naďalej vyživovaciu povinnosť k maloletej L. L., nar. XX.X.XXXX. Býva v spoločnej domácnosti s manželom a maloletou L. v rodinnom dome v Y., ktorý patrí manželovej matke. V súčasnosti je živnostníčka a pracuje tiež pre T. L. L., E..L.., ako obchodná zástupkyňa. Súd pri rozhodnutí vychádzal z ustanovenia § 78 Zákona o rodine, podľa ktorého dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. S prihliadnutím na zmenu pomerov na strane plnoletej V. súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zvýšenie vyživovacej povinnosti a zvýšil výživné zo sumy 85,- eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne. S prihliadnutím na to, že od poslednej úpravy výživného uplynulo viac ako 4 roky, maloletá V. dosiahla plnoletosť a v čase rozhodovania súdu bola študentkou druhého ročníka nadstavbového štúdia. V dôsledku prechodu na vyšší stupeň školského systému, teda na strednú školu, podľa názoru súdu nastala zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. V súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadol súd na odôvodnené potreby plnoletej V. a tiež na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca s tým, že nie sú rozhodujúce skutočné zárobkové pomery otca, ale jeho reálne zárobkové, prípadne majetkové možnosti, dané jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností s tým, že otec vykonával prácu elektrikára a možno predpokladať, že v rámci takéhoto zamestnania by nemal byť problém pre otca získať prácu. Podľa názoru súdu, pri súčasnej ponuke pracovných príležitostí nemožno konštatovať neexistenciu dostatočných príležitostí a možností v mieste bydliska otca, ktoré by bolo možné objektívne vyhodnotiť ako neodstrániteľný stav. Súčasná ponuka práce v mieste bydliska otca nie je natoľko slabá, aby bolo možné konštatovať naplnenie takýchto objektívnych okolností vo vzťahu k jeho schopnostiam. Vzhľadom na vek otca a jeho kvalifikáciu je v jeho schopnostiach najst' si zamestnanie s adekvátnym ohodnotením tak, aby mohol plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť voči svojej dcére. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že v súvislosti s vyživovacou povinnosťou otca ku svojej manželke je potrebné prihliadnuť i na to, že manželka má zabezpečenú adekvátnu sumu na úhradu svojich potrieb vo výške 429.600,- Kč, z ktorej je schopná zabezpečiť si kvalifikovanú opatrovatelku a jej manžel a otec plnoletej V. sa môže venovať práci, z ktorej by zabezpečil príjem pre svoje potreby, svojej rodiny a aj na výživu plnoletej V.. Súd preto určil výživné vo výške 160,- eur mesačne a v odôvodnení uviedol, že výživné zvýšil podľa návrhu navrhovateľky od podania návrhu, tak ako žiadala a to od 1.10.2011. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

Proti rozsudku podal odvolanie otec plnoletej V. podaním zo dňa 2.7.2014, ktoré bolo doručené súdu dňa 8.7.2014. V odvolaní uviedol, že vzhľadom na zistený skutkový stav veci, je dôvod na zníženie výživného a nie na zvýšenie, o čom predložil súdu potrebné doklady a žiadal, aby súd znovu prejednal vec na pojednávaní. Odvolanie podal tiež z dôvodu nezrovnalostí v rozhodnutí a nemožnosti zúčastniť sa pojednávania a vyjadriť sa osobne k návrhu a dokazovaniu v predmetnej veci.

K odvolaniu otca plnoletej V. sa vyjadrila matka, ktorá žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil s tým, že otec bude prispievať na výživu vo výške 160,- eur mesačne a to od 1.10.2011 do 30.6.2014, žiadala tiež zaplatiť zročné výživné k rukám plnoletej dcéry. Vo vyjadrení matka poukázala na to, že otec si neplnil riadne vyživovaciu povinnosť a nezabezpečoval vtedy maloletej jej odôvodnené potreby a tak sa dostali do stavu hmotnej núdze. Pokiaľ sa otec nezúčastnil pojednávania, jeho správanie bolo účelové so zámerom vytvoriť prieťahy v konaní a oddialiť rozhodnutie súdu a tým zvýšenie výživného.

K odvolaniu otca plnoletej V. sa vyjadril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky podaním zo dňa 21.7.2014, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť s tým, že sa pridržiava svojich doterajších vyjadrení.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 10. apríla 2014 rozhodol na pojednávaní tak, že vyhlásil rozsudok v tomto znení: Súd zvyšuje výživné otca pre plnoletú V. L., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 85,- eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne počnúc od 1.10.2011, ktoré výživné bude zasielať k rukám plnoletej V. vždy do 15 - tého dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné za obdobie od 1.10.2011 do

31.3.2014 vo výške 2.250,- eur je otec povinný uhradiť k rukám plnoletej V. do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Týmto rozhodnutím sa mení rozsudok tunajšieho súdu č.k. 8P/11/2008-313 zo dňa 26.1.2010 v časti výroku o výživnom tohto rozhodnutia. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 13.8.2014 po doručení rozsudku sa dostavila na súd matka plnoletej V. a žiadala o opravu výroku rozsudku zo dňa 10.4.2014 tak, že vo výroku rozsudku v prvom odseku je chyba v dátume narodenia V. a správny dátum narodenia je 22.10.1993 a nie ako súd uviedol 23.10.1993 a tiež v odôvodnení rozsudku na strane 4 v treťom odseku vo výške príjmu matky za rok 2011 správna suma má byť 2.634,30 eur a nie nesprávna suma 25.634,30 eur. Matka žiadala o opravu rozhodnutia súdu. Okresný súd Malacky uznesením zo dňa 21. augusta 2014, č.k. 8P 243/2011-215 opravil rozsudok zo dňa 10.4.2014 tak, že dátum narodenia plnoletej V. je 22.10.1993 a tiež opravil sumu 2.634,30 eur ako výšku príjmu matky za rok 2011. Vzhľadom k tomu, že bol zrušený rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 10.4.2014, bolo potrebné zrušiť aj opravné uznesenie Okresného súdu Malacky zo dňa 21. augusta 2014, ktoré s týmto rozsudkom súvisí.

Okrem uvedených nezrovnalostí v rozsudku, ktoré namietala matka plnoletej V., odvolací súd poukazuje aj na znenie výroku rozsudku v zápisnici o pojednávaní zo dňa 10.4.2014: Týmto rozhodnutím sa mení rozsudok tunajšieho súdu č.k. 8P/11/2008-313 zo dňa 26.01.2010 v časti výroku o výživnom tohto rozhodnutia.

Proti uzneseniu zo dňa 21.8.2014, č.k. 8P 243/2011-215 podal odvolanie otec plnoletej Kristíny z dôvodu nezrovnalostí v spise a tiež s prihliadnutím na jeho neúčast' v konaní a žiadal, aby súd v konaní pokračoval v jeho prítomnosti.

Podľa § 156 ods. 4 O.s.p. len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

Podľa § 156 ods. 4 O.s.p. znenie výroku rozsudku uvedené v zápisnici z pojednávania, na ktorom sa vyhlasuje rozsudok, musí byť v zásade totožný so znením výroku v písomnom vyhotovení rozhodnutia. Vyplýva to z ustanovenia § 156 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého momentom vyhlásenia rozsudku je súd týmto rozsudkom viazaný. Okresný súd nesprávnosť v rozsudku odstránil vydaním opravného uznesenia, ale i napriek tomu zostal výrok rozsudku vyhlásený na pojednávaní dňa 10.4.2014 v nesúlade s písomne vypracovaným rozsudkom zo dňa 10.4.2014, ktorý bol doručený účastníkom konania. Na uvedené pochybenie bolo potrebné prihliadnuť tiež z dôvodu, že aj otec v odvolaní poukázal na nezrovnalosti v spise a nesúlad s vyhláseným a písomne vyhotoveným rozsudkom, ktorý bol účastníkom doručený.

Súd prvého stupňa v danej veci, na základe zisteného skutkového stavu zvýšil vyživovaciu povinnosť na teraz plnoletú V. zo sumy 85 eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne od 1.10.2011 a zároveň súd povolil otcovi splácať zročné výživné za obdobie od 1.10.2011 do 31.3.2014 v sume 2 250 eur uložil otcovi zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Z obsahu spisu a z podaného návrhu na začatie konania, ktorý podala matka vyplýva, že žiadala, aby súd zvýšil výživné na maloletú od podania návrhu.

V odôvodnení napadnutého rozsudku súd uviedol: Čo sa týka počiatku zvýšenia výživného, súd vychádzal z návrhu navrhovateľky, ktorá žiadala zvýšiť výživné od podania návrhu, preto súd aj od tejto doby výživné zvýšil.

V súvislosti s uvedeným, odvolací súd dáva do pozornosti okresnému súdu, že v odôvodnení rozsudku súd uviedol, že návrhom podaným Okresnému súdu Malacky dňa 7.10.2011 sa matka domáhala zvýšenia výživného, ale vo výroku rozsudku súd uviedol dátum od 1.10.2011, zročné výživné tiež vyčíslil od 1.10.2011 a v odôvodnení zase uviedol, že výživné určil od podania návrhu. Na tieto nezrovnalosti poukázal aj otec v podanom odvolaní.

Po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa, na základe podaného odvolania, odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia nie je v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., keď súd prvého stupňa v odôvodnení len uviedol, že deň zvýšenia vyživovacej povinnosti určil podľa návrhu matky, teda od 01.10.2011, ale v odôvodnení súd uvádza, že návrh matka podala dňa 7.10.2011.

V zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. je súd povinný riadne a presvedčivo odôvodniť svoje rozhodnutie. Nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia je porušením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, pretože sa mu tým odníma možnosť náležite, skutkovo a právne

argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov a teda možnosť riadne konať pred súdom.

V prejednávanej veci otec v podanom odvolaní namietal, že okresný súd mu svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom, pretože sa nemohol zúčastniť pojednávania a vyjadriť sa osobne k návrhu a dokazovaniu vo veci a preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O takúto procesnú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva (v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv a to napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách ustanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a ku všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), predkladať a označovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (§ 120 ods. 1 O.s.p.), právo na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)).

Podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je irelevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušujú ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06).

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné, alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06).

Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, ktoré majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05 a tiež Kraska c. Švajčiarsko).

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z článku 46 a nasl. Ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princíпов predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p.), pritom spravodlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby jeho závery, ku ktorým na základe zhodnotenia skutkového stavu veci dospel boli prijateľné, racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé a najmä presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p., IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 332/09).

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V zmysle uvedeného ustanovenia, deň začatia konania procesný predpis určuje ako deň, keď bol súdu doručený návrh na jeho začatie, resp. v prípade vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, keď konanie možno začať aj bez návrhu a súd toto konanie začne, to bude deň vydania uznesenia o začatí konania bez návrhu. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne, ktoré sa počítajú odo dňa začatia konania, bez ohľadu na to, či konanie bolo začaté na návrh, alebo z úradnej povinnosti. Zákon č. 36/2005 Z.z. doplnil do normatívneho textu podmienku existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Pokiaľ z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné, účastníci žiadajú o určenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj späťne. Dôvody hodné osobitného zreteľa bude treba posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu a s ich existenciou sa musí súd vysporiadať v odôvodnení rozsudku. Zákon striktné vyžaduje preukázanie dôvodov hodných osobitného zreteľa, aj v prípade, ak by sa v návrhu požadovalo výživné, napr. počnúc jedným dňom pred začatím konania.

V prejednávanej veci návrh na začatie konania bol doručený súdu dňa 7.10.2011. Matka maloletých detí v podanom návrhu žiadala, aby súd zvýšil výživné od podania návrhu, teda nie späťne. Súd prvého stupňa zvýšil výživné od 01.10.2011, ale uvedeným ustanovením Zákona o rodine sa neriadil a podľa tohto ustanovenia nepostupoval. Preto pokiaľ matka nežiadala priznať výživné späťne pred dňom 7.10.2011, kedy bol návrh doručený súdu, bolo úlohou súdu prvého stupňa podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine skúmať dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd sám, podľa vlastnej úvahy dospel k názoru, že je potrebné priznať výživné späťne (od 1.10.2011) pred dňom začatia konania (7.10.2011), pretože z ustanovenia §77 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania, teda od 1.10.2011 a pokiaľ matka nežiadala zvýšiť výživné od 1.10.2011, teda späťne, pred dňom začatia konania (pred 7.10.2011) rozhodnutie okresného súdu je nepreskúmateľné, pretože v tejto časti nie je rozsudok odôvodnený. Súd mal dostatočne odôvodniť, z akého dôvodu priznal výživné od 1.10.2011. Zákon jednoznačne určuje, že výživné možno priznať odo dňa začatia súdneho konania (§ 77 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine) a tiež umožňuje výživné priznať späťne odo dňa začatia konania a to výživné pre maloleté dieťa, ale iba v prípade, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Preto ak súd tak rozhodol, jeho povinnosťou bolo v odôvodnení jasne vysvetliť, aké dôvody osobitného zreteľa v danej veci zistil, pre ktoré priznal späťné výživné. Podľa názoru odvolacieho súdu takéto dôvody doteraz zo spisu nevyplyvajú a ani ich súd neuviedol v odôvodnení rozhodnutia a ak aj napriek tomu tak rozhodol, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné.

Súd prvého stupňa tieto dôvody neskúmal a v odôvodnení rozhodnutia iba uviedol, že rozhodol podľa návrhu matky. Postup súdu prvého stupňa preto nebol správny a bol v rozpore s ustanovením § 77 ods. 1 Zákona o rodine.

Súd prvého stupňa nesprávne postupoval aj pokiaľ ide o určenie ročného výživného za obdobie od 1.10.2011 do 31.3.2014, pretože vzhľadom na uvedené v konaní nebolo jednoznačne preukázané, že rozhodnutie súdu prvého stupňa o zvýšení výživného od 1.10.2011 je správne a vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu. Výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým určil ročné výživné, nie je vôbec odôvodnený v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. a preto je tiež nepreskúmateľný.

Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, pretože súd prvého stupňa svojim postupom tým, že dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie, odňal účastníkom možnosť konať pred súdom. Bude preto potrebné, aby súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania znovu vo veci rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. s tým, že v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 Zákona o rodine bude súd skúmať dôvody hodné osobitného zreteľa, ak opakovane dospeje k názoru, že v prejednávanej veci je potrebné priznať späťné výživné. Tieto skutočnosti, teda dôvody hodné osobitného zreteľa, musia byť v konaní preukazné, inak podľa ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania

a to odo dňa 7.10.2011. Zároveň bude úlohou súdu prvého stupňa vyčíslit' aj zročné výživné s tým, že bude potrebné aj tento výrok dostatočne odôvodniť podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd zastáva názor, že s prihliadnutím na ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. rozhodnutie okresného súdu v prejednávanej veci, odôvodnené len vyššie uvedenými závermi, nemôže obstať z hľadiska požiadavky správnosti rozhodnutia súdu a ako také musí byť zrušené. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.